

CRNA GORA
**KOMISIJA ZA ETIČKI KODEKS
DRŽAVNIH TUŽILACA
TUŽILAČKI SAVJET - SEKRETARIJAT**
Br.02-9-2180-6/2021
Podgorica, 20. mart 2023. godine

Komisija za Etički kodeks državnih tužilaca, na osnovu člana 21 st. 3 Zakona o Državnom tužilaštvu i člana 4 Poslovnika o radu Komisije za Etički kodeks državnih tužilaca, po inicijativi L. M. rukovoditeljke .. državnog tužilaštva u ... radi davanja Mišljenja da li je ponašanje državnog tužioca N. B. u .. državnom tužilaštvu u ... u skladu sa Etičkim kodeksom državnih tužilaca, na sjednicu održanoj dana 20. februara 2023.godine, donijela je

MIŠLJENJE

N.B. državni tužilac u ... državnom tužilaštvu u

time što je dana 23.12.2021.godine u Podgorici, u telefonskom razgovoru sa rukovoditeljkom .. državnog tužilaštva u .. L. M., saopštivši joj da radi pod uticajem i po nagovoru bivšeg v.d. Vrhovnog državnog tužioca D. B. i da ista želi da ga ucjenjuje pokretanjem disciplinskog postupka, ukoliko se „mirno ne povuče“ sa mjesta zamjenika rukovodioca ODT ..., iskazao nepoštovanje i neuvažavanje prema imenovanoj

učinio je povredu načela i pravila Etičkog kodeksa državnih tužilaca i to člana 2b Etičkog kodeksa Državnih tužilaca

i

time što je dana 23.12.2021.godine u Podgorici, u telefonskom razgovoru sa rukovoditeljkom ...državnog tužilaštva u ... L. M. upućujući joj riječi „ne pada mi na pamet da dolazim“ odbio da dođe na sastanak kod rukovoditeljke ..državnog tužilaštva, radi raspravljanja o spornim predmetima iz rada ...državnog tužilaštva u ... za koje je nadzorom rada, utvrđeno da je u istima nastupila zastarjelost, koje pitanje je bilo od interesa za rad ODT ..., istovremeno odbijajući da tražene predmete dostavi na uvid i tako odbio da sarađuje po pitanju razmatranja nepravilnost u radu ODT, koje su utvrđene prethodno izvršenim nadzorom nad radom tog tužilaštva, što sve može biti od interesa za rad državnog tužilaštva.

učinio je povredu načela i pravila Etičkog kodeksa državnih tužilaca i to člana 2f Etičkog kodeksa Državnih tužilaca.

O b r a z l o ž e n j e

Inicijativom Tu br.... rukovoditeljke ... državnog tužilaštva u ... L. M. od 24. decembra 2021.godine, koja je Etičkoj komisiji dostavljena u formi službene zabilješke, ukazano je na navodno kršenje Etičkog kodeksa od strane tadašnjeg zamjenika rukovodioca ODT ... N. B., te je u bitnom navedeno da je dana 23.12.2021.godine oko 13:09 časova, nakon dobijanja pismenog dopisa v.d. Vrhovnog državnog tužioca D. B., da za predstojeću kalendarsku godinu predloži sjednici tog tužilaštva državnog tužioca koji će obavljati funkciju zamjenika rukovodioca, dana 23. decembra 2021.godine telefonskim putem pozvala N. B., tadašnjeg zamjenika rukovodioca ... državnog tužilaštva u ... i saopštila mu da je prethodno poslala mail u kojem je za zamjenika rukovodioca za sledeću kalendarsku godinu predložila državnu tužiteljku A.N., o čemu je potrebno da je izjasne državni tužioci u tom tužilaštvu. Takođe mu je saopštila da je nezadovoljna dosadašnjim njegovim radom kao zamjenika rukovodioca, jer je nadzorom o radu utvrđena neažurnost u radu i da u radu tog tužilaštva postoje propusti, te da je nezadovoljna dotadašnjom njegovom komunikacijom i saradnjom sa njom, kao nepostredno višim rukovodiocem. Zamjenik rukovodioca N. B. je na ovakve konstatacije odgovorio da ona to radi pod uticajem „one bitange B.“ (misli na v.d. vrhovnog državnog tužioca D. B.) i da ju je B. na to nagovorio, a kada mu je na kraju razgovora rekla da sutra dođe u njenu kancelariju i da joj donese predmete, koje je prethodno već pismenim putem tražila na uvid, da bi zajednički razmotrili stanje u spisima, je je prilikom izvršenog nadzora nad radom u .. državnom tužilaštvu u ...utvrđeno da u istima nisu preduzimane radnje i da je u nekim predmetima nastupila zastarelost krivičnog gonjenja, državni tužilac N. B., tada zamjenjenik rukovodioca navedenog državnog tužilaštva je rekao “ ne pada mi na pamet da dolazim”, te nije došao na zakazani sastanak.

Državni tužilac N. B. koji je u vrijeme dešavanja spornog događaja obnašao funkciju zamjenika rukovodioca ... državnog tužilaštva u ..., je u svom izjašnjenju, u bitnom naveo da je sagledavajući sadržinu službene zabilješke Tu.br. ... od 23.12.2021.godine koju je sačinila rukovoditeljka ... državnog tužilaštva L. M., našao da je od svih navoda iz te zabilješke, jedino tačan navod da ga je dana 23.12.2021.godine, putem telefona, pozvala i saopštila mu da je za predstojeću kalendarsku godinu predložila Sjednici ... državnog tužilaštva u ... da funkciju zamjenika rukovodioca tog tužilaštva obavlja državni tužilac A. N. Isto tako, tačan je i navod da ga je rukovoditeljka pozvala da sutradan dođe kod nje u 11:00 časova, da razgovaraju o njegovim predmetima u kojima je nastupila zastara, odnosno, da ga ucenjuje da ukoliko se mirno ne povuče sa mjesta zamjenika rukovodioca, da će pokrenuti disciplinski postupak protiv njega, na šta joj je isti odgovorio da mu ne pada na pamet da dolazi i da učestvuje u takvim razgovorima. Nadalje, istakao je da su svi ostali navodi iz zabilješke neosnovani i netačni, te da smatra da je ova službena zabilješka sačinjena u cilju osвете prema njemu s obzirom da u više navrata nije htio da postupa po rukovoditeljkinim nezakonitim nalogima. Ističe da ga je rukovoditeljka .. državnog tužilaštva, u predmetu u kojem je postupao državni tužilac V. R. tri puta posle ponoći pozivala i zahtijevala, odnosno vršila pritisak na njega, da utiče na rad tužioca

V. R., pa kada joj to nije pošlo za rukom, odnosno kada je odbio njene nezakonite pritiske, ista je pozvala državnog tužioca V. R. i na njega takođe vršila pritisak. Dalje je ukazao i da je rukovoditeljka ...državnog tužilaštva vršila pritisak na državne tužioce iz ODT ... da glasaju za kandidata koje je ona predložila, tj. državnog tužioca A. N. i nakon svih pritisaka, u tome nije uspjela, s obzirom da državna tužiteljka A. N. nije dobila dovoljan broj glasova, nakon čega je nezakonito određen A. S. za zamjenika rukovodioca ODT U prilog tome da ga je rukovoditeljka ... državnog tužilaštva u ... navodno ucjenjivala predmetima u kojima je nastupila zastara, govori i to da je disciplinski postupak protiv njega pokrenula dana 30.12.2021.godine, nakon njegovih javno iznesenih navoda da je nezakonito smijenjen i da je to plod tadašnjeg v.d. VDT D. B. i rukovoditeljke ... državnog tužilaštva L. M., s obzirom da nije htio da izvršava njihove nezakonite naloge. Dodato je da je rukovoditeljka... državnog tužilaštva bila dužna da momentom saznanja za postojanje predmeta u kojima je nastupila zastara, pokrene disciplinski postupak protiv njega, a ne da ga ucjenjuje sa istim. Smatra da je upravo rukovoditeljka ...državnog tužilaštva L. M. prekršila odredbe Etičkog kodeksa koje se odnose na međusobno uvažavanje i poštovanje državnih tužilaca, te da predlog za utvrđivanje disciplinske odgovornosti doživljava kao orkestrirani napad L. M. i D. B. jer nijedan navod iz predmetne službene zabilješke nije tačan, već je ista sačinjena u cilju njegove diskreditacije. Na kraju je zaključio da smatra da nijednu odredbu Etičkog kodeksa nije prekršio prilikom razgovora sa rukovoditeljkom L. M. i smatra da navedena pritužba treba da se odbije kao neosnovana.

S obzirom da je zamjenik rukovodioca ODT, u svom izjašnjenju pomenuo da je razlog zbog kog je odbio da pođe kod rukovoditeljke državnog tužilaštva taj što je ista htjela da ga ucjenjuje predmetima u kojima je navodno nastupila zastara, to je od rukovoditeljkedržavnog tužilaštva L. M. zatraženo dodatno izjašnjenje u odnosu na poslednju rečenicu drugog pasusa izjašnjenja zamjenika rukovodioca ODT koji je saopštio da ga je rukovoditeljka državnog tužilaštva, kritičnog dana, pozvala da ga ucjenjuje da ukoliko se mirno ne povuče sa mjesta zamjenika rukovodioca, da će ona pokrenuti disciplinski postupak protiv njega, na šta je isti odgovorio da mu ne pada na pamet da dolazi u učestvuje u takvim razgovorima.

Izjašnjavajući se na prethodno pomenuti zahtjev Komisije za Etički kodeks, rukovoditeljka Višeg državnog tužilaštva je saopštila da je sve apsolutno tačno što je navela u službenoj zabilješci od Tu br....., da dio navoda za koji se traži dodatno pojašnjenje nije detaljno navela, iz razloga što je smatrala da nije od uticaja za samu suštinu predmetnog razgovora, te da je tačno da je u odnosnom razgovoru i to na njegovom kraju, naložila državnom tužiocu N. B. da postupi po njenim ranijim aktima i da joj narednog dana do 9,00 časova dostavi određene predmete koje mu je aktom Tu br.od 22.12.2021.godine kao i aktom koji mu je tog jutra uputila, tražila, a koji predmeti su u Izvještaju o nadzoru nad radom ODT.... navedeni kao predmeti u kojima je nastupila zastara ili pak radnje nisu u dužem periodu preduzimane, a koji su prednje pomenutim aktom, ali i Urgencijom od 24.09.2021.godine. Dalje je istakla, da je činjenica da je u predmetnom telefonskom razgovoru podsjetila državnog tužioca N. B., da kao zamjenik rukovodioca, nije postupio po njenim navedenim pisanim zahtjevima, počev od jula mjeseca pa sve do kraja godine, tako da je smatrala korektnim da ga i putem telefona podsjeti da postupi po njenim aktima. Još se navodi da je, nakon što je B. obavijestima da je u većem broju predmeta, kojima je on zadužen, konstatovana zastara, isti je kategorički negirao da je u

bilo kojem njegovom predmetu nastupila zastara, na šta je ona odgovorila, da je između ostalih, zatražila da joj se dostave i ti predmeti, kako bi izvršila uvid u iste, jer je kao rukovodilac ... državnog tužilaštva u obavezu da inicira disciplinski postupak ukoliko se radi o zastari u predmetima, kako je to konstatovano u Izvještaju o nadzoru. Cijeneći stav državnog tužioca B. da nije bilo zastare u tim predmetima, pozvala ga je da naredni dan u 11,00 časova dođe kod nje, nakon što joj dostavi predmete i kako bi porazgovarali o tome, na šta je B. odgovorio da mu ne pada na pamet da dolazi i učestvuje u tim razgovorima. Nadalje je dodala da su neistiniti i nelogični navodi državnog tužioca N. B. da je istog ucjenjivala, da svako ko poznaje Zakon o državnom tužilaštvu zna kakav status ima zamjenik rukovodioca, odnosno da se zamjenik određuje za kalendarsku godinu, pa kako je godina bila pri isteku, to je njemu svakako isticao status zamjenika rukovodioca ODT ... Da su navodi B. neistiniti, govori i akt .. državnog tužilaštva Tu.br. ... od 23.12.2021.godine koji je uputila svim državnim tužiocima u ODT ... i zakazala elektronsku sjednicu kojom bi se tužioci tog tužilaštva izjasnili na njen predlog da se za zamjenika rukovodioca odredi državna tužiteljka A. N., a koji akt je prosljeđen putem emaila 23.12.2021.godine u 12:06 časova. Imajući u vidu da je ona pozvala B. 23.12.2021.godine u 13:09 časova, sat vremena nakon to je predlog za određivanje zamjenika prosljedila svim državnim tužiocima u ODT ..., nelogično je i neistinito da je preko svog predloga, „pregovarala“ sa B. oko njegovog mirnog povlačenja sa mjesta zamjenika rukovodioca u zamjenu da protiv njega ne pokreće disciplinski postupak. Ističe dalje i da su tvrdnje B. o nenastupanju zastare u njegovim predmetima bile neistinite, jer to pokazuje činjenica da je podnijela predlog za pokretanje disciplinskog postupka zbog zastare u određenom broju predmeta (njih 13), a koji predlog je uslijedio upravo nakon što je izvršila uvid u predmete u kojima su državni tužioci ... državnog tužilaštva, tokom vršenja nadzora, našli da je nastupila zastara, koji predlog je podnijet Tužilačkom savjetu 21.12.2021.godine, a po kom predlogu je pokrenut disciplinski postupak kojim je državni tužilac B. oglašen krivim i izrečena mu kazna. Naglasila je da je pokretanje disciplinskog postupka u konkretnom slučaju bila isključivo njena zakonska obaveza, s obzirom na to da je utvrdila da je u trinaest predmeta kojima je bio zadužen N. B. nastupila zastarjelost, a ne alternativa o kojoj bi ona mogla sa bilo kim da pregovara i da bilo koga ucjenjuje, budući da nepokretanjem tog disciplinskog postupka rizikuje da sebe dovede u zonu odgovornosti, Na kraju je istakla da je, ako jeste ucjenjivala B., isti je bio dužan da podnese krivičnu prijavu proti nje, jer je neprijavljivanje krivičnog djela krivično djelo.

Komisija za Etički kodeks državnih tužilaca je uvidom u spise predmeta formirane povodom pritužbe - inicijative na rad državnog tužioca u ... državnom tužilaštvu u ... N.B. utvrdila da je između tadašnjeg zamjenika rukovodioca ODT ... N.B. i rukovoditeljke ... državnog tužilaštva u ..., nesporno, došlo do telefonskog razgovora dana 23.12.2021.godine u kom razgovoru je od zamjenika rukovodioca ODT ... zatraženo da dostavi predmete u kojima je, prema Izvještaju o nadzoru, navodno nastupila zastarjelost, te da je i po izjavi rukovoditeljke ... državnog tužilaštva L.M. i po izjavi tadašnjeg zamjenika rukovodioca ODT ..., nakon što je rukovoditeljka ... državnog tužilaštva zatražila da zamjenik rukovodioca ODT ... dođe na razgovor sledećeg dana, to odbijeno od strane zamjenika rukovodioca ODT uz riječi da mu ne pada na pamet da učestvuje u takvim razgovorima. Dalje je utvrđeno da je od zamjenika rukovodioca ODT ..., u ranijem periodu zatraženo da dostavi predmete u kojima je navodno nastupila zastarjelost, shodno Izvještaju o nadzoru sačinjenom od strane ... državnog tužilaštva,

prilikom nadzora rada ODT ... o čemu svjedoči akt . državnog tužilaštva Tu.br. ... od 23.12.2021.godine i Urgencija istog tužilaštva od 24.09.2021.godine.

Okolnost koja je pomenuta u Izjašnjenju tadašnjeg zamjenika rukovodioca ODT ..., da je pozivanje na razgovor dana 23.12.2021.godine predstavljalo ucjenjivanje rukovoditeljkedržavnog tužilaštva L. M., Komisija nije mogla utvrditi iz dostupnih podataka, mada se iz predmetnog Izjašnjenja može zaključiti da je taj razgovor tadašnji zamjenik rukovodioca ODT subjektivno doživio kao vid ucjene, a da konkretne riječi koje bi ukazivale na ucjenu ili neki takav postupak nisu upućene. U svakom slučaju, ovakvi navodi zamjenika rukovodioca ODT ..., nisu mogli biti predmet bavljenja Komisije za etički kodeks, već je konstatovano da bi za to eventualno bila nadležna komisija Tužilačkog savjeta koja se bavi ugrožavanjem samostalnosti državnih tužilaca.

Odredbom člana 2b Etičkog kodeksa državnih tužilaca je propisano da će se državni tužioci međusobno i prilikom zajedničkog rada uvažavati i odnostiti se prema drugima sa poštovanjem.

Odredbom člana 2f Etičkog kodeksa državnih tužilaca je propisano da će rukovodioci državnih tužilaštava, poštujući odredbe zakona, međusobno sarađivati, sa ciljem postizanja što boljih rezultata, pri čemu će biti otvoreni za saradnju i razmjenu informacija i podataka koji su saznali, a koji mogu biti od interesa za rad državnih tužilaštava.

Imajući u vidu utvrđeno činjenično stanje i dovodeći ga u vezu sa citiranim odredbama Etičkog kodeksa, zaključuje se da, u navedenom slučaju, ponašanje N.B., tadašnjeg zamjenika rukovodioca ... državnog tužilaštva u nije bilo u skladu sa odredbom čl. 2b Etičkog kodeksa državnih tužilaca, tako što je iskazao nepoštovanje i neuvažavanje prema rukovoditeljki ... državnog tužilaštva ui L.M., kada joj je u telefonskom razgovoru uputio riječi da radi pod uticajem i po nagovoru tadašnjeg v.d. Vrhovnog državnog tužioca.

Osim toga, ponašanje državnog tužioca N. B. nije bilo ni u skladu sa odredbom tačke 2f Etičkog kodeksa državnih tužilaca, jer je upućujući joj riječi „ne pada mi na pamet da dolazim” odbio da dođe na sastanak kod rukovoditeljke ...državnog tužilaštva, radi raspravljanja o spornim predmetima iz rada ... državnog tužilaštva u ..., istovremeno odbijajući da tražene predmete dostavi na uvid, pa je tako odbio da sarađuje po pitanju razmatranja nepravilnost u radu ODT, koje su utvrđene prethodno izvršenim nadzorom nad radom tog tužilaštva, što sve može biti od interesa za rad državnog tužilaštva.

Komisija za Etički kodeks državnih tužilaca je utvrdila da je N. B. državni tužilac u ... državnom tužilaštvu u svojim postupanjem u navedenom slučaju, povrijedio načela i pravila Etičkog kodeksa državnih tužilaca i to u pogledu odredbe 2b tako što je iskazao izvjestan stepen neuvažavanja prema rukovoditeljki državnog tužilaštva L.M., kada je sugerisao da ista želi da ga ucjenjuje pokretanjem disciplinskog postupka, ukoliko se „mirno ne povuče” sa mjesta zamjenika rukovodioca ODT, iako je bio dužan da se u međusobnom odnosu sa imenovanom ponaša s uvažavanjem i poštovanjem, a u pogledu odredbe 2f tako što je

odbijanjem da dođe na razgovor sa rukovoditeljkom državnog tužilaštva u ... L. M., istovremeno odbio da sarađuje sa istom po pitanju razmatranja okolnosti što je u Izvještaju o nadzoru rada ODT, utvrđeno da je u predmetima kojima je zadužen državni tužilac N. B., nastupila zastarjelost, koje pitanje je bilo od interesa za rad ODT ..., ali i cjelokupne državnotužilačke organizacije.

Međusobna komunikacija i korespondencija državnih tužilaca, polazeći od činjenice da je Državno tužilaštvo jedinstveno u organizacionom smislu, zahtjev je koji je od krucijalnog značaja za pravilno i efikasno funkcionisanje ove institucije, zbog čega je zajednički rad svih državnih tužilaca suštinski neophodan. Taj rad, s obzirom da je ključna karika u funkcionisanju Državnog tužilaštva mora biti sazdan na uobičajenoj poslovnoj komunikaciji koja podrazumijeva obostrano poštovanje i uvažavanje ličnosti svih državnih tužilaca, kojom treba da se izbjegnu ili makar ublaže negativni efekti eventualnih loših međuljudskih odnosa u organizaciji i ispunjavanju obaveza koje su propisane aktima koji uređuju postupanje državnih tužilaca. Ukoliko dođe do remećenja ovog načina korespondencije među državnim tužiocima, dovodi se u pitanje i rad cjelokupne državnotužilačke organizacije, budući da egzistencija „loše atmosfere“ u organizaciji, van svake sumnje (što je pokazano i u praksi), umanjuje produktivnost organa kao cjeline, ali umanjuje i efektivnost organski ustrojene strukture, koja time biva drastično usporena ili pak djelimično onеспособljena u djelovanju.

Saradnja među rukovodiocima, upravo zbog činjenice što je riječ o starješinama organskih djelova jedinstvene državnotužilačke organizacije, predstavlja *conditio sine qua non* funkcionisanja i svaka opstrukcija ili zastoj u toj saradnji, još dramatičnije može uticati na rad Državnog tužilaštva, zbog čega je Etički kodeks i propisao obavezu da rukovodioci državnih tužilaštava moraju ostvarivati međusobnu saradnju i to ne samo kako bi se postizali bolji rezultati, već i u situacijama kada je potrebno razmjenjivati informacije koje su od interesa za rad državnih tužilaca, imajući u vidu značaj te kolaboracije za egzistenciju i pravilno ostvarivanje ciljeva i zadataka Državnog tužilaštva u društvu, koji je proklamovan u članu 137 Zakona o državnom tužilaštvu. Stoga je svako odstupanje od te saradnje rizik po dalje funkcionisanje Državnog tužilaštva iz kog razloga se ista mora uvijek ostvarivati, bez obzira na potencijalna neslaganja u mišljenjima između rukovodilaca državnih tužilaštava.

U konkretnom slučaju, očito je da je odnos između državnog tužioca N.B. i rukovoditeljke državnog tužilaštva, odudarao od zahtjeva koji su propisani Etičkim kodeksom, međutim, sve eventualne lične zamjerke, primjedbe i pa i profesionalne opaske, nisu smjele biti povod da se ovaj međusobni odnos svede na ličnu ravan, već ako je postojalo nešto što može biti sporno u tom odnosu, a tiče se profesionalnog postupanja, postojali su mehanizmi da se na ta ponašanja ukaže. Prema tome, Komisija smatra da je ponašanje državnog tužioca u ODT ... prešlo mjeru uobičajene poslovne komunikacije i da je kao tadašnji zamjenik rukovodioca bio dužan da ostvari saradnju sa rukovoditeljkom ... državnog tužilaštva po pitanju razmatranja stanja u predmetima u kojima je primijećena zastarjelost, prilikom vršenja nadzora, posebno što je isti negirao da se zastarjelost i desila (Komisija je u saznanju da je Vrhovni sud Crne Gore ukinuo odluku disciplinskog organa po pitanju optužbe protiv N. B. u vezi sa nastupanjem zastarjelosti u konkretnim predmetima), te je taj razgovor predstavljao priliku da se razmijene mišljenja i

eventualno bolje rasvijetli pravna situacija u tim predmetima. S druge strane, ukoliko je državni tužilac N. B. smatrao da je taj razgovor zaista predstavljao ucjenu ili takav neki postupak rukovoditeljke ... državnog tužilaštva imao je na raspolaganju mehanizme da taj akt prijavi, s obzirom da isti može imati potencijal da ugrozi funkcionisanje, ali i ugled državnotužilačke organizacije.

Iz navedenih razloga, Komisija je dala mišljenje kao u dispozitivu.

**PREDSJEDNIK KOMISIJE ZA
ETIČKI KODEKS DRŽAVNIH
TUŽILACA**

Filip Jovović, s.r.